

Abonnement pour un an
300 piastres
Edition spéciale 500 ptrs.

Adresse:
"IDJTIHAD," Constantinople

Téléph. St. 865
XXII ème ANNÉE
1926,15 Novembre No216

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبوثمان : سنہ لثی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغدلینسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :
جغال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵
یکرمی ایکینیجی سنہ

نومرو ۲۱۶-۱۵ تشرین ثانی ۹۲۶

ویرکیار مسئله اقتصادی

اقتصادی مسئلهلر «اجتهاد» ك حوزه تفكرینه داخلدر . 174 نومرولو نسخه مزده (كوستاولوبون) ك «ویرکیك عناصر بسیقوولوجیاییسی» مقاله مهمهسی قارئلر دقت واستفاده ایله اوقودیلر ؛ 22 تشرین اول 1926 تاریخی (وقت) غزته سنك باش مقاله سنی مصیب و چوق خیرخواه بولوق . بونك باشلیجه فقره لرینی (اجتهاد) ك صیغه سنه نقل و تثبیت ایدیورز . حر و کیكیش نظری حكومت جمهوریهمز بویله خیرخواه و صمیمی مطالعه لری نظراعتباره آماقوله ممتازدر . وقت باش محرری محمدعاصم بك برادر مزور کیلرك تعددن و اصول جباتندن چوق اشتكا ایدیور . بر تدقیق و تشخیص سیاحتی یامش ، خلقك درد لرینی دیكلمه یه چقمش اولان محترم داخلیه وکیلی جمیل بك افندی دخی ویرکیلرك موضوع تظلم اولمایاجاق شكله وضع ایدیلمهسی لزومه قانع اولاراق (آقریه) یه عودت ایتشدر .

محمدعاصم بك دیوركه :

«بوكون ملككتمزده ویركولرك اساسلری و جبات واسطه لری او قدر تعدد ایتشدر كه ملككتك سلامت مالیسی نامه بونك اوكنه كچمك لازمدر ... حكومتك و بلدیهلرك ك مهم برواردات منبعی غیر منقول املاك كن عبارتدر .

بر مكلفه عائد بر ملككن قاچ شكلمه ، قاچ دفعه ده و کیلر طرفندن ویرکی آلدیغه دقت ایدیلیلر ایسه حیرت ایتمهك قابل دكلدر . بالفرض سنوی (۱۰۰۰) لیرا واردات كتیرن بر ملك وارددر . بو ملككن حكومت و بلدیهلر ایچون ك مساعد بر شكلمه ناصل ویرکی آلنه بیلیر ؛ خاطره كان ك بسیط شی شودر : بر ملك بر ثروت دیمكدر . شهسز حكومت بو ملكك وارداتندن بر قسمی بو ثروتك نماسی فرض ایدرك صاحبته ترك ایدرك جكدرك . ملكك صاحبی بر قسم وارداتی ده تعمیراته صرف ایدرك جكدرك . کری قالان قسمی ده حكومت ویرکی حصه سی اوله رق آلا بیلیر . بو تقدیرده مالیه وكالتی سنوی بیك لیرا وارداتن حكومت و بلدیهلر حسابنه (۲۰۰) ،

یاخود (۲۵۰) لیراسنی ویرکی اوله رق بر قلمده و بر مأمور واسطه سیله تفریق و تحصیل ایدرك بیلیر و بو ویرکی حصه سی صوكره مالیه ایله اداره خصوصیه و بلدیهلر آره سنده تقسیم اولنه بیلیر .

حال بوكه وارداتندن حكومته و بلدیهلره عائد حصه ك تفریق و تقسیم بو قدر قولای اولان بر ملك اوزره رندن بوكون فعلاً شو ویرکیلر آلمقددر .

۱ — املاك ویرکیسی . خزینئ مالییه عائد اولان بو ویرکی املاك حاصلات غیر صافیله سنك یوزده معین بر نسبتی در . ویرکی مالیه تحصیلدارلری طرفندن تحصیل ایدیلیلر . قیوداتی مالیه دفترلرنده در .

۲ — امبار . وقفه عائد اولان ، بو حصه قیمت ملكك معین بر نسبتندن عبارتدر . بونی اوقاف تحصیلدارلری تحصیل ایدرك . قیوداتی اوقاف دفترلرنده در .

۳ — بلدیله ویرکیسی (رسوم تنویر و تنظیفیه) . بونلرده املاك قیمتی اوزرندن معین بر نسبت داخلنده آلینیر . بلدیله تحصیلدارلری واسطه سیله تحصیل اولونور . بلدیله مأمورلری طرفندن آیریجه حسابلری طوتولور . ۴ — مریسات ویرکیسی . ادره خصوصیه لر حسابنه طرح اولونور .

آیریجه اداره خصوصیه تحصیلدارلری طرفندن تحصیل ایدیلیلر . ینه اداره خصوصیلرجه قیدلری طوتولور .

[مقطوع ویرکی ، استرملوك ویرکیسی ، فراغ وانتقال ویرکیسی ، رانت ویرکیسی مسكوت كچلمشدر]

كورولیوركه استانبولك سر كه چی سمتنده بولونان مثلاً بر دكانك صاحبندن صرف حق مقابلنده ویرکی آلق ایچون بر طرفدن مالیه مأمورلری ، دیگر طرفدن اداره خصوصیه مأمورلری ، او بر طرفدن بلدیله مأمورلری داها او بر طرفدن اوقاف مأمورلری آیری آیری حسابلر یامقده ، آیری آیری ویرکیلر طرح ایتكده ، آیری آیری قیدلر طوتومقده ، آیری آیری تحصیلدارلر واسطه سیله طرح اولونان ویرکیلرك تحصیلنه چالیشیمقده در : بو نه قدر فاریشیق ، نه قدر مصرفی ، نه قدر مزعج بر ایشدر !

شاعر فردوسی

H. Heine

آلمان شاعری هاینه

آنتون آدمی واردر ، کوموش آدمی واردر ! بر فقیر ،
تومن [۱] دن بحث ایدر ایه مسئله کوموشدر ، سوله مک ایستدیکی
کوموش تومن در ؛ فقط بر پرنسک ، بر شاهک آغزند کی تومن
دائما آلتوندر بر شاه آلتون تومن دن باشقه سنی نه آلیرنه ویرر .
ایشته بر چوق مراد کیمسه لر بویه دوشونور لر . شاهنامه
اثر مشهور و مکملنک مؤلفی فردوسی ده بویه دوشونور ایدی
او ، شاهک امر و اراده سنه امثالاً بو معظم قصیده تاریخیه یی
یازدی ، شاه بولک هر مصرعی ایچون بر تومن وعد ایتشدی .

کل اون آلتی دفعه آچدی وصولدی ؛ بلبلده اولنک ایچون
اون آلتی دفعه اودی ووصولدی . بوزمان (اون آلتی سنه)
اثناسنده شاعر نسج افکار ایتکدن عبارت اولان صنعتنک
باشنده کیجه کوندوز مشغول اولدی و شعرنک معظم قالیچه سنی
دوقونور ایدی . اوقالیچه معظمده وطنک وقایع مشهوره سنی
فارسستان قرالارنک حکایات قدیمه سنی غایت لطیف بر طرز
شاعرانه ده تصویر ایتشدی . اوقومک سودیکی اوقهرمانلر حرکات
شجاعانه لرله ، وقوعات غریبه لرله ، سحر بازله و شیطانلر قارشو
اولان محاربه لرله کسوه شعره صارلمشدی ؛ بوتون بو شیرلغایت
تقیدکارانه عرب اسلوبی و فسونکار چچکارایله چارچوله نمشدی .
هیئت مجموعه سی جانی ، عظمتی بر لوحه تشکیل ایدیورایدی که
رنکارنک شعله لرله ضیائشار و ایران شعاع مقدسک خطوط
سمایه سیله منلاطم کبیدی . شاعرک قلبنده لایتغیر بر صورنده
فروغ افشان اولان آتش معبدنک ابتدائی ، صاف و روحانی
ضیای اثرده کورونیور ایدی .

ایکی بوزیک بتدن عبارت اولان شاهنامه یی بیتیرنجه صورت
میضه سنی حامی معظمه ، شاهه کوندردی . شاهک اعزام
ایتدیکی سیاهیلر فردوسی یی (غزنه) نک صیجاق حاملرنده ،
بر بانو سالوننده بولدی . سیاهیلر دن هر بری حامل اولدقلری
برر طور با پاره یی شاعرک خاکپاشه دیز چوکدرک قویدیلر ؛
بونلر او بونوک شعرک اجرتی ایدی . شاعر ، سرعنه طور بالری
آچدی ، اوزون زماندن بری محروم قالمش اولدینی بو عالی معدنک ،
آلتونک منظره سیله روحی تسیرر ایده جکدی ؛ فقط اون شاشقین
بر حاله دوچار ایده جک بر منظره قارشوسنده قالدی ، چونکه
طور بالرک محتوی اولدینی باره لر کوموشدی ، عادی کوموش تومن لردن
عبارتدی ؛ مقداری ده تقریباً ایکی بوزیک ایدی .

بونک اوزرینه شاعر بر آجی قهقهه قوپاردی و بو آجی قهقهه
ایله پاره نک مجموعه یی اوچ مساوی قسه تقسیم ایتدی ایکسینی
شاهک سیاه ساعیلرینه و بری ده حمامده کندیته خدمت ایدن
آدمه بخشش اوله زق ویردی . بوندن صکرده سیاحت صواباسنی
آلدی و پایتختی ترک ایتدی . شهرک قپوسنده استحقار واستخفاف
ایله قوندورالرنک توزینی سیلکدی .

[۱] عجم مسکوکاتنددر .

اورته ده وارداتندن ویرکی آلمه جق بر تک دکان
واردر . بو دکانک وارداتی بولمق ده اوقدر مشکل بر
ایش دکلدرد . بو وارداتک سنوی حاصلاتندن یوزده
یکرمیسی ، یکرمی بشتی دکانک صاحبندن ایسته یوب
منافع عمومی ایچون مختلف مقصدلرایله ایشله یین مؤسسات
آراسنده تقسیم ایتک یولی وار ایکن نیچون اوقدر
قاریشیق ، مصرفی و مزعج بر یول تعقیب اید بلسکده در ؟
قالدی که املاک اوزرندن آلتان ویرکی شکلری
یوقاریده اسملری ذکر ایتدی کمز درت نوشته ده منحصر
دکلدرد . اولردن باشقه قونطوراتلر اوزرندن ده رسملر
آلتمده در ، بر کره قونطورات کاغدی بدللری وار ، که
بو حکومت عائددر بدل ایجار اوزرندن نسبت معینه ده آلتان
پولرک بدللری واردر که بوده حکومت عائددر . صوکره بلدیله لر
ایچون قونطورات خرجلری آلمده در .

ظن ایدیوز که بویاضاحات ، معین بر منبع واردات
اوزرندن مختلف مؤسسه لر ایچون مختلف شکلدرده و مختلف
واسطه لرایله بر طاقم ویرکیلر ، رسملر آلتاسنده کی غیر معقولاتی
اثباته کافی کلیر . اکر بواصوللرایله تحصیل تکلیفه دوام ایدیلیر
ایسه نتیجه ده متضرر اوله جق یا لکنر املاک صاحبلری دکلدرد ؛
عینی زمانده مصارفک و معاملاتک ترایدندن دولای
بالذات ویرکیدن استفاده ایده جک اولان حکومت
و بلدیله مؤسسه لرینک متضرر اوله جق شبهه سزدر .

اوحالده عجبا بو غریب و مشکل تحصیل تکالیف
اصولنه نهایت ویرمک ممکن اولامازمی ؟

دنیلدیکنه کوره مثلاً (مصر) ده املاک اوزرندن بر
قلمده ویرکی آلمده ایش . صوکره حکومت بوضورتله
آلتان ویرکیلرک حاصلاتی دوائر و بلدیله لر توزیع
ایتسکده ایش . (مصر) ده املاک ویرکیلری نه شکله
بر الدن طرح ، جبایت ایدیلیور ؟ صوکره نه شکله
علاقه دار دوائر آراسنده تقسیم اولونیور ؟ فکری مزجه
بو نقطه نظر دن مالی اصلاحات یایمق ایچون بواصوللرک
تدقیقی فائده لیدر . هر حالده معین بر منبع ثروت اوزرندن
متعدد و قاریشیق یوللردن واردات تحصیل یرینه ده
بسیط اصوللر اقامه ایتک چاره لری تحری ایدیلیدر .

محمد عامر